

EGER IDŐJÁRÁSA 1962-BEN

Dr. ZÉTÉNYI ENDRE

Ebben a dolgozatban nem Eger éghajlatával óhajtok foglalkozni, hanem csak megvizsgálni egyetlen év időjárásai eseményeit.

Az éghajlat évtizedek időjárásai jelenségeiből leszűrt és helyhez kötött törvényszerűségek eredője, az időjárás egyetlen rövid időközre szűkített megfigyelések leírása, oknyomozása és magyarázata.

Ilyen megfontolások alapján nem is kívánom részletesen elemezni az éghajlat alakító tényezőket: a földrajzi szélességet, a tengerektől való távolságot, a tengerszint feletti magasságot s a légköri hatásközpontok módosító szerepeit. Az érintésük azonban elkerülhetetlen, hiszen egy-egy hirtelen bekövetkező változás a minket érintő akciócentrumokból érkező idegen légtömegek megjelenésével hozható kapcsolatba.

Mi indokolja ezen elhatározást, hogy Egerre vonatkozólag külön tanulmányozom az 1962. év időjárásai eseményeit? Ennek indoklásául álljanak a következők:

1. Hazánk négy nagy éghajlati körzetre osztható fel. Eger az Alföld és az Északi-Középhegység éghajlati körzete határánál fekszik. Egyes éghajlati elemek úgy viselkednek, mint a tőlünk északra fekvő hegyvidéken, mások pedig az Alföldével mutatnak hasonló viselkedést. Eger környezete függőleges tagoltsága miatt mezo- és mikroklímákban gazdag.

2. Klímája az Alföld és a hegyvidék között átmeneti, de jellegében inkább alföldi. Különösen kellemes Eger tavasza, enyhe, verőfényes napjai. Országos viszonylatban Pécs éghajlatához hasonló, különösen ha a két hely májusát tekintjük. (Egerben 16,5, Pécsen 16,6 C° e hónap sok évi átlaga.) Itt arra lehet következtetni, hogy Egernek az északkeletre fekvő Bükk nyújt védelmet, mint ahogyan Pécs várost védi a Mecsek. Nem számítva itt Pécs délibb fekvését.

3. Eger fürdőváros s így nem közömbös, hogy május második felében lehet-e fürödni, avagy nem. Hogy egyetlen év hőmérsékletjárása milyen képet mutat, ennek a kutatására fürdővárosi, üdülő és kiránduló jellege is kötelez.

Milyen módszer kínálkozik a legalkalmasabbnak egy év időjárásai viszonyainak az elemzéséhez?

Célszerűnek mutatkozik a három fő időjárásai elem: a hőmér-

séklet, légnyomás és csapadékjárásnak az egybevetése a törzsértékekkel az egész év folyamán. Utána az egyes hónapok időjárási viszonyainak az értékelése következhet, amidőn valamennyi időjárási elem mozgását összefüggéseiben vizsgáljuk, keresve a változás okait időben és térben.

Végül rövid összefoglaló jellemzés adható az egyes évszakokról, valamint az egész esztendőről.

A hőmérséklet 1962. évi menete

Az 1962. évre az egyes hónapok középértékét hasonlítsuk össze az 50 évi törzsértékek alapján szerkesztett görbével (1. sz. grafikon). Csupán a február és szeptember középhőmérséklete egyezik az 50 évi átlaggal. Januári középhőmérséklet 2° -kal melegebb, a márciusi pedig 3° -kal hűvösebb. Észrevehetően meleg április után a sok évi átlagtól hűvösebb május, június és július következik. De az évi hőmérsékleti görbe augusztusban feltűnően melegebb, mint a törzsérték. Itt jelentkezett az év legmagasabb havi középhőmérsékleti értéke, tehát augusztus jellege júliuséval szerepet cserélt. Utána egyenletesen kisebbedik a hőmérséklet középértéke. December középhőmérséklete szokatlanul alacsony. Ez év hőmérsékletjárását tehát a törzsértéktől egy eléggé forró augusztus és egy majdnem zord december különbözteti meg.

A hőmérsékleti adatok havi átlagai alapján az évi közepes hőmérséklet $10,5^{\circ}$, míg az 50 évi törzsérték $10,1^{\circ}$ C°. A $+0,4$ többlet keletkezésében az április és augusztus szokatlan melege volt a döntő.

Eger sok évi közepes hőmérsékleti ingadozása $23,3^{\circ}$ C°, ezzel szemben az 1962. évi átlagos ingadozás $24,7^{\circ}$ C°, ami ebben az évben fokozott kontinentális jellegre mutat.

A légnyomás évi ingadozása

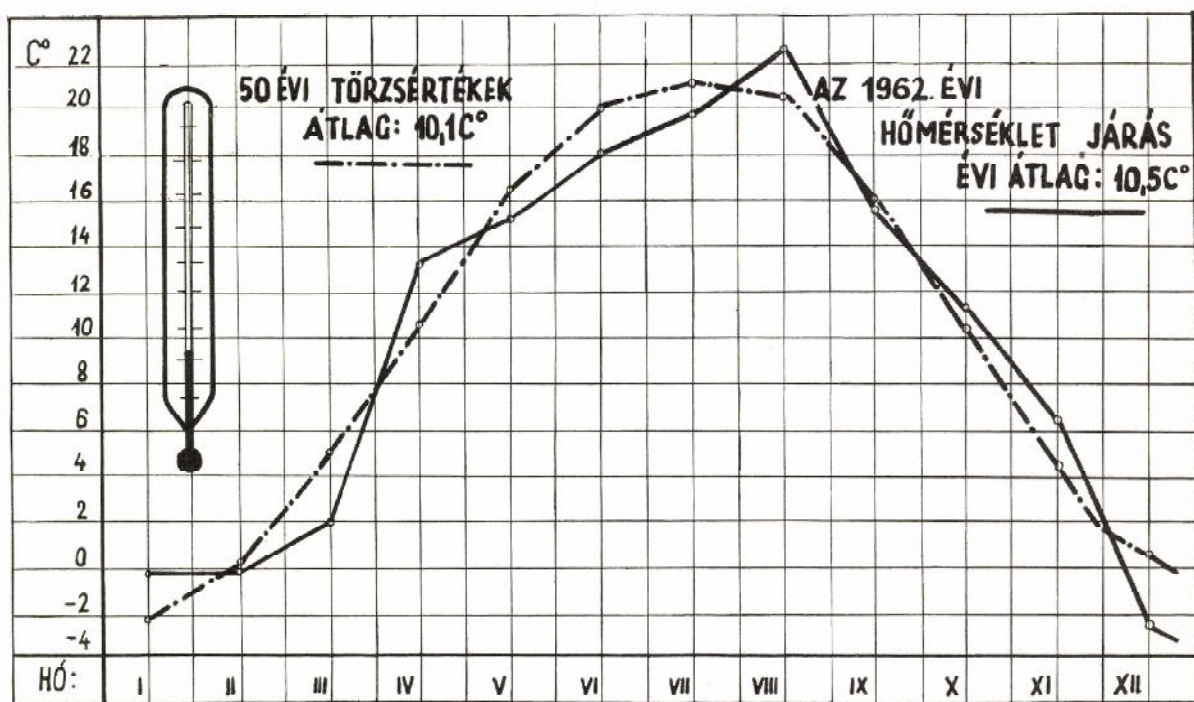
Egerben a légnyomás 30 évi átlaga alapján készített görbe májusi és nyár eleji alacsony értékeket mutat, szeptembertől emelkedik, majd decemberben, januárban tetőződik, utána ismét lefelé ível. A normális görbétől két ízben jelentős eltérés mutatkozott 1962-ben. Márciusban rendkívül alacsony és júniusban szokatlanul magas légnyomási átlag jelentkezik, még az évi maximum is ekkor mutatkozott (2. sz. grafikon).

A csapadék évi eloszlása

Eger sok évi csapadék összege 589 mm. Ez a mennyiség mintegy 40 mm-rel meghaladja az Alföld csapadékátlagát, de az aszályok sem oly gyakoriak, mint például a Jászságban, vagy a Nagy-Kunságon. Eredményes növénytermeléshez ez a mennyiség elegendő is lenne, de ennek évenkénti ingadozása sokszor kétséssé teszi a jó terméseredményeket.

Eger szőlő- és gyümölcsstermelő vidék központja. E szempontból nem közömbös, hogy milyen a lehullott csapadék évi eloszlása.

A HŐMÉRSEKLET ÉVI MENETE EGERBEN

1.

1. sz. grafikon

Amilyen káros lehet a szőlőre a júniusi, júliusi tartós esőzés és köd, ugyanúgy megsínyli a hosszú ideig tartó szárazságot is. A csapadék sok évi átlagának évi menete azt mutatja, hogy Egerben is a nyár eleje, június a csapadékosabb. Az évi csapadékmennyiség nagyobb része a nyári félév alatt esik. A tetőződés júniusban jelentkezik, ami hazánkban makroklimatikus jelenség. Egy másik enyhe csapadékmaximum októberre vagy novemberre esik. Ehhez a nagyjában egyenletes sok évi csapadékgörbéhez viszonyítva az 1962. évi havonkénti összegek jelentős eltéréseket mutatnak (3. sz. grafikon).

Az 589 mm sok évi átlaggal szemben 1962-ben csupán 496 mm esett, ez közel 100 mm hiány. 1901–1950 közötti 5 évtized alatt csak 9 évben mértek itt kevesebb csapadékot. Ez a tény önmagában is alátámasztja azon megállapításunkat, hogy ez az év a jellegzetesen száraz esztendőkhöz tartozik. Még súlyosabban esik a látba e csapadékszegény jelleg, ha a csapadékösszegnek az évi eloszlását tanulmányozzuk. Hogy az ellentéteket kiélezzem, a nyári félévet 7 hónapra véve (április–október) 1962-ben, ezalatt csupán 208 mm eső esett, ami e 7 hónap sok évi átlagának alig 50%-a. Íme a vegetációs időszak alatt a növényzet a szükséges csapadéknak csak a felét kapta. Így vizsgálva a kérdést a szárazság mértéke még súlyosabbnak mutatkozik. Az egyes hónapokat nézve, január és március mennyisége valamivel a sok évi átlag fölött van, a többi alatta. Kirívó november, amikor közel annyi csapadék hullott (153,5 mm), mint az azt megelőző egész félév alatt. 50 év folyamán ez a hónap volt a második legcsapadékosabb november, (de 1943-ban is ezt a mennyiséget csak 0,5 mm-rel múlta felül).

Milyen képet mutatnak az egyes hónapok alatt az időjárási elemek összefüggései?

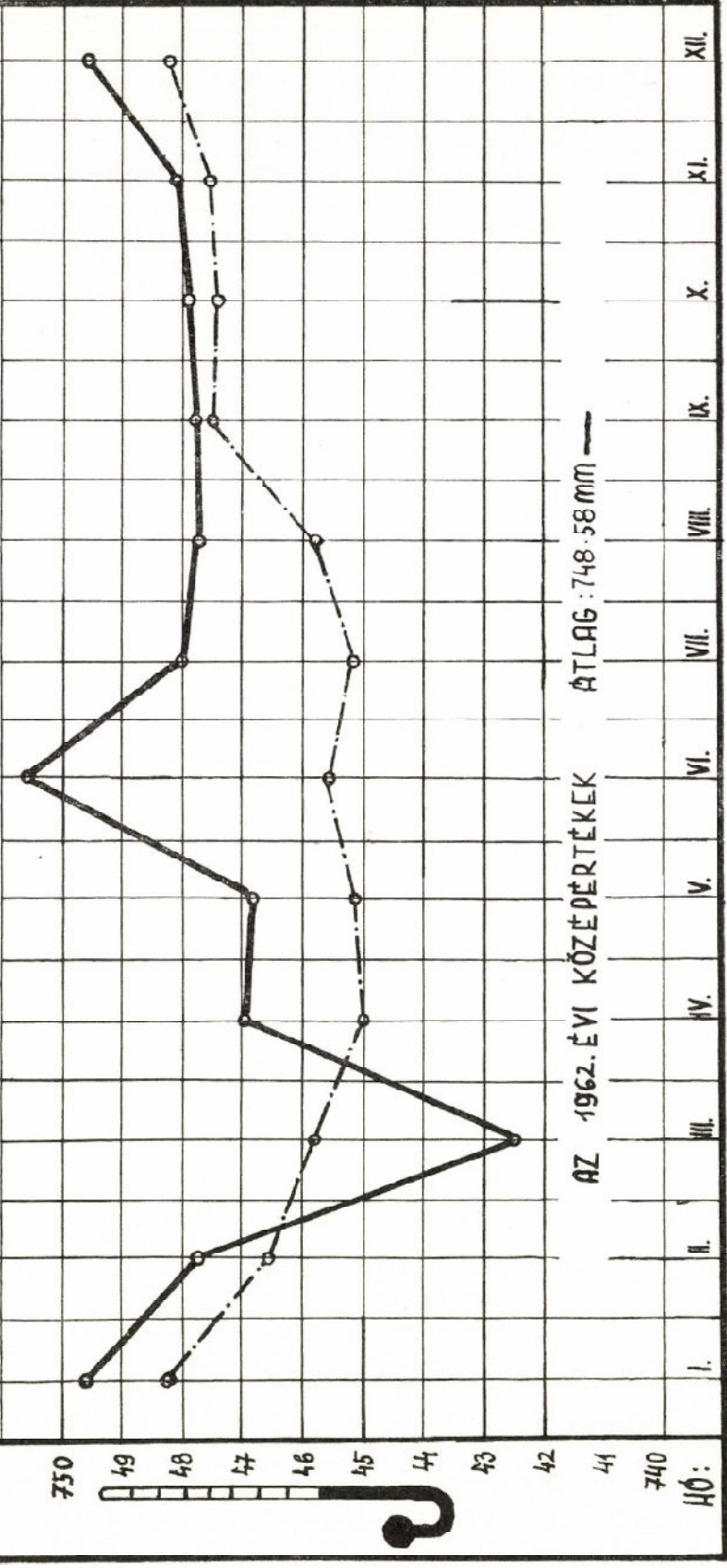
Január hó az év kiegyensúlyozottabb hónapjai közé tartozott. A légnyomás középértéke $-0,4$ mm-rel tér el a törzsértéktől. A hőmérsékleti középérték sem sokkal, $+1,0$ C°-kal, de magasabb, mint a sok évi átlag. A 35 mm-es csapadékösszeg a törzsértéket 9 mm-rel meghaladja. Egészben véve enyhe, kissé nedvesebb volt a január időjárása. Ezt a megállapítást igazolja a széljárás is. Egerben a NW szél az uralkodó (20%-ban), 1962 januárjában 20%-kal W szél volt túlsúlyban. Ez az irány azt mutatja, hogy a nyugati szelektől támogatott óceáni légáramlás előnyben volt Szibéria hideg légtömegeinek áramlásával szemben. Ez a jelenség makroklimatikus megállapítás is lehet, hiszen hazánk 48 meteorológiai állomása közül 37 helyen W, vagy nyugatias (NW–SW) irányú szelek fújtak túlsúlyban.

Ha a január országos csapadéktérképét vizsgáljuk, a domborzati viszonyok és a csapadékmennyiségek összefüggése szembetűnő. Zala és a nyugati hegyvidék magas csapadékértéke a Dunántúli-Középhegységen végighúzódva átcsapott a Börzsönyre, onnan a Zempléni-hegység alatt, majd a szatmári részre kanyarodott le. Ezt tekintve Eger a csapadékosabb hegyvidékekhez tartozott.

Leghidegebb volt a hó első 10 napja. E dekád középhőmérséklete

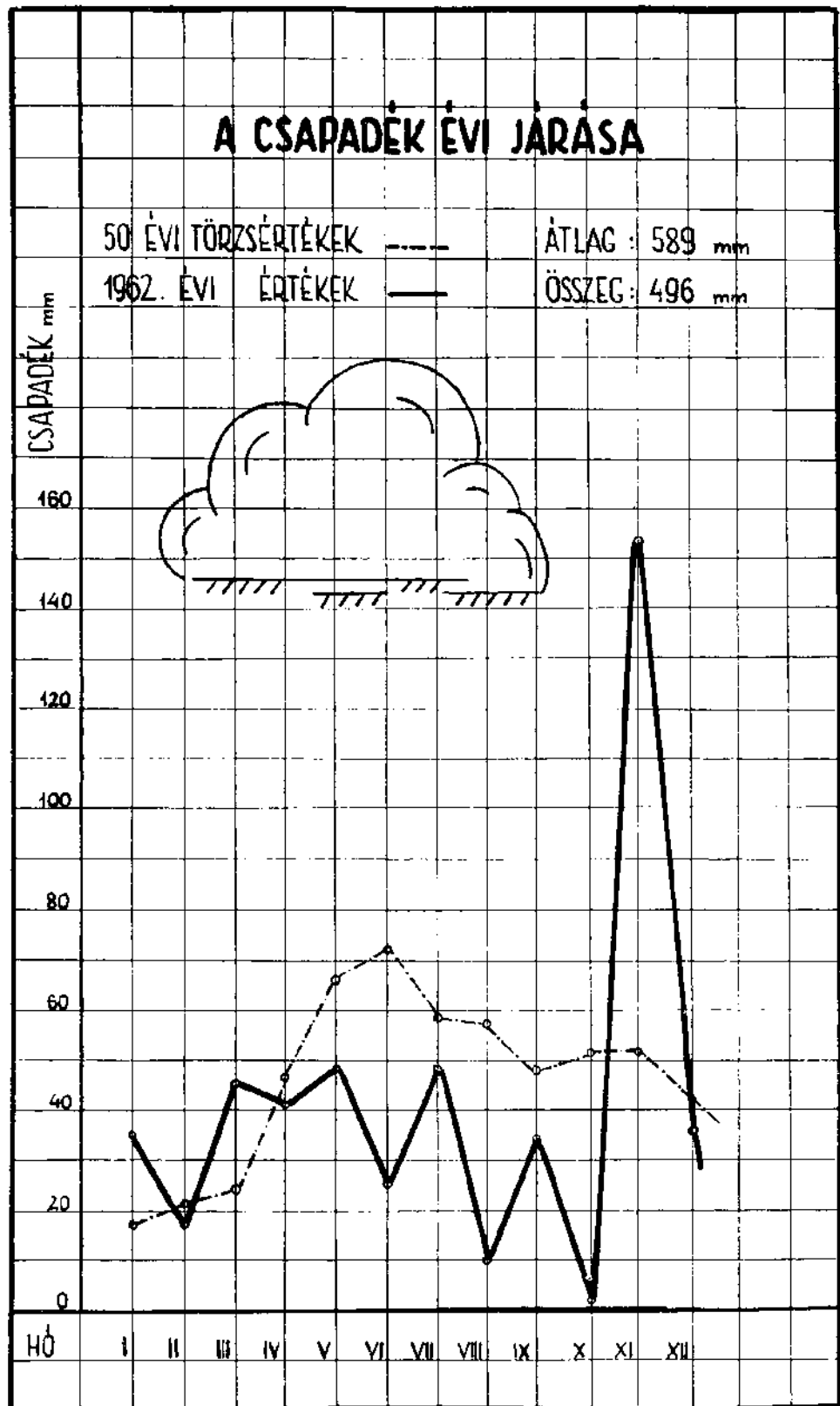
LÉGNYOMÁS

A TÖRZSÉRTÉKEK HAVI ÁTLAGAI (1920-1950) : 746.68 mm) --- Tszf: 174.5 m.

2.

2. sz. grafikon

3.

3. sz. grafikon

–3,0 C° körüli. Ez időszak közepére, 5-ére esett az abszolút minimum: –11,4 C°, valamint a radiációs minimum is: –13,4 C°.

A hónap első napjain enyhe légtömegek uralkodtak, de 3-ára már északról, északnyugatról hideg légtömegek áramlottak Európa légterébe. Utána a kontinensünk közepén magasnyomású légköri képződmény helyezkedett el, ami nem engedte uralomra jutni az északabbra szorult enyhébb légtömegeket. Közép-Európában csendes, hideg, ködös időjárás uralkodott, és 5-én a hideg tetőződött. Csak 14-én jött a változás. Az Azóri-szigetek felől induló anticiklon Közép-Európáról Kelet-Európára szorult. Helyet engedett a délnyugati légáramlásnak, ami jelentős enyhülést hozott, bár a mi medencénkben megszorult hideg légtömeget csak lassan tudta kiszorítani. A Dunától keletre eső területeken tartotta magát a hideg, de Eger ekkor is előbb reagált a felmelegedésre, mint a szomszédos megyék. 11–19-e között enyhébb, majd utána hűvösebb napok következtek. A felmelegedést január 20-a jelentette ismét, ekkor mérték Egerben a havi abszolút maximumot, 8,0 C°-ot.

Mi okozta e hirtelen bekövetkezett felmelegedést?

Már a január 17-i szinoptikus térképről leolvasható volt, hogy Anglia fölött fejlett ciklon (724 mm) helyezkedett el. Ennek magja megindult kelet felé és enyhe óceáni légtömegeket szállított Európába. A hőmérséklet Európa-szerte magasabb volt, mint a sok évi átlag. Budapesten is 6,8 fokkal volt melegebb január 20-a. A ciklon innen észak felé fordult. Közép- és Dél-Európát enyhe anticiklon uralta, melynek nyomában a csendes idő, felszakadozó felhőzet és a több napsütés felmelegedést okozott. E kellemes enyheségből fokozott mennyiséget élvezett Eger, mert hazánkban csupán Budapesten mértek napi 10,0°-os maximumot, Egerben 8,0°-ot, ellenben az Alföldön csak 0,0° és 4,0° között váltakozott a napi felmelegedés. Ez a kedvező érték Eger védett fekvésével, földrajzi helyzetével magyarázható. A hónap utolsó harmada tartotta az enyheséget. A legmagasabb középhőmérsékletet 25-én észlelték: 3,5°-ot. Tartós nyugati légáramlás után 26-án jelentős mennyiségű csapadék is hullott.

A hónap utolsó három napja ismét hideg volt, mert Európa északkeleti tájairól származó levegő hatására téliesre fordult az idő.

Február. A légnyomás értéke valamivel magasabb, mint a törzsérték. A hőmérséklet megegyezett a sok évi átlaggal. A csapadék mennyisége azonban alig ütötte meg az átlagos érték felét. Ez sem rendellenes, mert február az év legszárazabb hónapjainak egyike. A hónap első és utolsó harmada a zordabb, a közepe volt az enyhébb, ugyanakkor csapadékosabb is. Mind a légnyomás, mind a hőmérséklet eltérése — bár kismértékben — negatív volt. Az NW az uralkodó szél 18%-ban.

A hó első napjaiban mind a Közép-Volga térségében, mind az Azóri-szigetek irányában anticiklon helyezkedett el. Emiatt itt egy magas légnyomású gerinc képződött. A nyugat felől közelítő ciklon nem juthatott be a Közép-Duna medencébe. Télies, mérsékelten hideg volt az időjárás, kisebb havazásokkal. 4-én azonban betört észak-

nyugat felől az Atlanti-óceáni légtömeg, ennek nyomában országszerte jelentékeny mennyiségű hó hullott, különösen az Északi-Középhegységben és a keleti országrészben.

A hónap második harmadában igen eltérő jellegű napok sorakoztak. Volt több olyan nap, amikor a hőmérséklet nem szállt a 0° alá.

A legmagasabb napi középhőmérséklete $4,7^{\circ}$ 13-án. Ez országszerte így volt. De már 12-én Osló központtal egy ciklon közeledett Skandinávia alatt Nyugat-Európán át Közép-Európa felé. (A ciklon közepén 724 mm-es rendkívül alacsony légnyomás uralkodott.) Ennek a melegfrontja Osló—Berlin—München vonalában haladt kelet felé. 24 óra múlva hazánk közepét is elérte. Nyomában felhős, csapadékos, szeles volt az idő. Délnyugati szél után 14-én északra fordul, 4-es erősségű szél dühöngött Egerben. Szentgotthárd—Budapest—Szolnok—Vásárosnamény vonaltól északra 10 mm-nél kevesebb, attól délre, több csapadék (hó) hullott e napon. A havazást és enyhülést tehát a ciklon egyik szárnya mögött beáramló tengeri mérsékelt légtömegek okozták, szubtrópusi levegővel keveredve. A frontbetörés 13-ától 15-ig tartott. A 16-i hirtelen hőcsökkenést egy északi hideg szélbetörés okozta, mely sarkvidéki légtömegeket szállított. A borsodi és szatmári fagyzugok mellett e napokban Egerben és Salgótarjánban volt a leghidegebb. Csak a hónap legvégén állott be enyhülés.

Egészben véve az ország nyugati felében az átlagnál kissé enyhébb, a keleti felében hűvösebb volt az időjárás.

Március. 1962. év márciusa a hidegebb márciusok közé tartozott. (E havi középhőmérséklet $2,0^{\circ}$ volt.) 50 év alatt öt esetben észleltek csak ennél alacsonyabb havi középértéket. Ez a sokévi átlagnál 3° -kal volt hidegebb. A negatív irányú eltérés országos jelenség volt, az Alföld egyes városaiban 4° , Szegeden $5,3^{\circ}$. Hasonló volt a helyzet a légnyomás értékénél is, ami $4,2$ mm-rel volt kisebb a havi törzsértéknél.

A csapadék 45 mm-t kitevő összege már 9 mm-rel meghaladta a sokévi átlagot, az ország más tájai még csapadékosabbak voltak. Helyenként 20 — 30 , sőt 50 mm-es többletet is észleltek, Egerben szokatlanul a keleti (E) szél volt az uralkodó (28%). Ezen irányú légáramlás természetesen nem fokozhatja a csapadékhullást. E hónap alatt 20 csapadékos napot észleltek, ebből 12 napon a mennyiség 1 mm felett volt. Ez is azt bizonyítja, hogy az időjárást nedvesnek tapasztalták. 14 és 24 -e között havazott is.

A hónap első pentádjá még enyhének bizonyult. 4-én $8,1$, 5-én $12,5^{\circ}$ volt a napi középhőmérséklet. Mi okozta ezen felmelegedést? Március 4-én a Szovjetunió északi vidékein -20 , -30° -ot mértek, viszont az Alpoktól délre, szubtrópusi légtömegek hatására enyhe, tavaszias lett az időjárás. A hőmérsékleti ellentét pár napig tartott. 5 — 6° volt az eltérés a sokévi átlagtól. Március 5-én például Egerben 10° -ot, ugyanakkor Párizsban -1° volt a hőmérséklet.

Március 6 és 12-e között lehült a levegő. Skandinávia felől hideg légtömegek áramlottak délre, a Kárpátokat megkerülve a Dévényikapun át árasztották el hazánkat. A középhőmérséklet valamivel

0° felett, de a sok évi átlag alatt ingadozott. 13-a után határozottan téliesre fordult az időjárás. Közép-Európát sarkvidéki eredetű fagyos levegő árasztotta el. Sokfelé hőzáport tapasztaltak. E hideg ciklus 10 napon át tartott, ezalatt a hőmérséklet átlaga $-1,9^\circ$ volt, ami megközelíti a januári középértéket. Időközben 7 napon át havazott, a Sándor—József—Benedek napok sem hozták meg a várva-várt meleget. Sőt éppen 19-én, József napján mérték Egerben ebben a hónapban az abszolút minimumot ($-8,8$ fokot).

Ez az eset is bizonyítja, hogy a népies regulákat nem lehet készpénznek venni. Annál inkább „igaza lett” Gergelynek, mert Gergely napja után, 13-a után romlott el az idő. A népi regula ezt tartja: Mátyás, Gergely két rossz ember.

Az Európát elborító hideg, szárazföldi eredetű légtömeg fölé a Fekete-tenger felől meleg levegőréteg húzódott, a havazást ez idézte elő. Az egri észlelések ezen légáramlás irányát jól jelezték. Uralkodó volt a keleti szél.

19-én északkelet felől -10 , -15° -os hidegnyelv nyomult az Alföld közepén a Tisza vonala irányában. Tőlünk északra a Középhegység medencéiben is -14 , -15° -os volt a napi minimum. Eger -9° -ot jelentett. Általában $7-9^\circ$ -kal volt hidegebb, mint a napi törzsérték. Csak 29-én észleltek feltűnő változást. A Viscayai-öböl felőli erős ciklon megtörte a hideg hatását. Erős délnyugati széllel meleg, szubtrópusi levegő indult kelet felé, nagy sebességgel folytatta útját a kontinens belsejébe. Hazánkban igen változékonnyá vált az időjárás, zivataros záporosótól kezdve a havazásig, minden csapadékformát észlelhettünk.

A felmelegedés 28-án a nyugati országrészen már 10° volt, de Egerben még alig érte el a hőmérséklet a 6° -ot. 30-ára a melegfront mindenütt kifejtette a hatását és a hőmérséklet általában 10° fölé emelkedett. Az Északi-Középhegység térségében Eger volt a legmelegebb. A havi abszolút maximum 30-án jelentkezett $14,6^\circ$ -kal.

Általában március hó a szokottnál hűvösebb, télies jellegű volt. A hideg késleltette a növényfejlődést, visszavetette a tavaszi mezőgazdasági munkákat is. Eger márciusáról már az évtizedes tapasztalatok alapján is megállapították, hogy e hóra a télies jelleg gyakran átnyúlik. 1962-ben ez a törvényszerűség megint beigazolódott.

Április havi hőmérsékleti törzsértéke: $10,5^\circ$, az ez évi középhő $13,1^\circ$. E hó szeszélyessége részben az átlagos hőmérséklet nagy ingadozásában, részben a gyors és váratlan hőmérsékleti változásokban, s szokatlan időjárási jelenségekben mutatkozik. A szeszélyesség már a légnyomás viselkedésében is észrevehető. Évtizedeken át április és május nyújtotta az alacsony légnyomási értékeket. Ezen év áprilisában 1 mm-rel magasabb a sok évi átlagnál. A hőmérséklet e havi átlaga közel 3° -kal haladja meg a törzsértéket. Ez kiemelkedő érték, mert a többi meteorológiai állomás pozitív eltérése az egri alatt marad, ami Eger védett földrajzi fokvésével magyarázható. Fagyos napok a hó első napjaiban és a legutolsó napon mutatkoztak.

A csapadék értéke 41 mm, ami kissé átlag alatti. Országos

viszonylatban is hasonló volt a csapadékmennyiség. Az egész hónap alatt mindössze 8 napon esett, dekádonként elég arányosan elosztva. Az uralkodó szél a W volt. Ez is azt igazolja, hogy az enyhébb légtömegek áramlottak be nagyobb mértékben.

A hónap első harmadában még a hűvös, száraz időjárás uralkodott, a napi hőmérsékleti értékek az átlag alattiak ($6, 10^\circ$). Gyakoriak voltak a frontátvonulások. Sok esetben tapasztalták a légnyomás nyugtalanságát. Az ellentétes tulajdonságú légtömegek szinte naponta váltakoztak. 1-én még szubtrópusi, de már 2-án sarkvidéki hideg légtömeg zúdult ide. Ezután a szárazföldi mérsékelt, a tengeri mérsékelt, a tengeri enyhe légtömegek cserélgettek helyet. Igazi „áprilist” alakítottak ki.

Világítsunk rá arra a körülményre, hogy mi okozta a 4—5—6-i erős csapadékhullást. Az országos esőzésből Zala—Somogy—Dunántúli-Köz-phegység, az Északi Hegyvidék részesült elsősorban. Az egről 18 mm-es mennyiség közepes értéknek felel meg. Közép- és Dél-Európán át valóságos cikloncsalád haladt át. Az egyik az Északi-tenger fölött, a másik Olaszország, a harmadik pedig a Kárpát-medence irányában vonult. A lassan mozgó ciklonok frontális csapadékhullást okoztak, sok helyen viharos erősségű szelek tomboltak. A hónap második és harmadik harmadában az egyes napok középhőmérséklete átlag fölé emelkedett — az utolsó három naptól eltekintve.

A csapadékot okozó hideg légtömegek helyébe az Azóri-szigetek felől április 11-e után nagy sebességgel melegebb légtömegek érkeztek. Majd az Azóri-szigetek és kelet-európai területek között anticiklonális magaslégnyomású tengely helyezkedett el, ami Európát két különböző áramlási rendszerre osztotta. Ettől északra szeles, csapadékos, változékony volt az időjárás.

A déli oldalon a Földközi-tenger felől egy ciklon keleti oldalán meleg légtömegek nyomultak észak felé. Túrkeve—Eger—Miskolc vonalától keletre több órán át kellemesen sütött a nap április 12-én. Ilyen idő járt egy héten keresztül. 17-től Kelet-Európa fölött alakult ki egy anticiklon. Ennek hatására hazánkban túlnyomórészt derült, csendes, tavaszias időjárás alakult. Az enyhe légtömegek beáramlása folytatódott. 21-én már nyári nap volt 25° -os felmelegedéssel. Ez a jelenség 24-re még fokozódott, elérte Egerben a havi abszolút maximumot, $27,2^\circ$ -ot. Ezt már a Szaharából észak felé tartó szakadatlan melegbeáramlás idézte elő. Közben országsszerte 10—12 órán át sütött a Nap.

A hónap utolsó három napján sarkvidéki légtömegek árasztották el Európát. Hűvösre fordult az idő. 30-án hajnalban Egerben -1° -ot észleltek, sőt a talaj mentén $-4,6^\circ$ volt a hideg. E hőmérsékletváltozás érzékenyen érintette a lombosodó, virágzásnak induló gyümölcsfákat.

Május. A hőmérsékleti törzsérték: $16,5^\circ$, e havi középérték $15,3^\circ$. A tavasz utolsó hónapjának hőmérsékleti alakulásához fontos érdek

fűződik, fürdőváros és kirándulóhely idegenforgalma ettől függ. Ha a hőmérséklet a 25° -ot eléri, ez a strand megnyitását vonja maga után.

Ez év májusa — a fenti értékekből is látszik — az átlagnál hűvösebb, $1,2^{\circ}$ -kal alacsonyabb hőmérsékletű. Az ország 54 állomása közül 50 esetben szintén negatív eltérést tapasztaltak, és Eger sem volt kivétel. A Kisalföldön azonban még nagyobb volt a hőmérsékleti hiány. Ebben a hónapban 37 állomásról jelentettek fagyot. Eger ebből sem maradt ki. Május 2-án $-2,4^{\circ}$ -os volt a hideg, elfagyott a szőlő a fagyzugokban. Még 3-án is $-0,4^{\circ}$ -ot észleltek. A radiációs minimum több napon át erős fagyot mutatott. 1-én $-2,4$, 2-án $-5,8$, 3-án $-4,0$, 4-én $-3,6$, 6-án $0,4$, 7-én $-1,8$. Hideg légréteg borította a talajszintet és semmisítette meg a fagyérzékeny, gyenge növényzetet.

A légnyomás középértéke 745 mm volt, alig fél milliméterrel az átlag alatt. A csapadék havi mennyisége 48 mm, a törzsérték $3/4$ -e. A csapadékos napok száma 14. A légáramlás 37% értékben (W) nyugatinak bizonyult. A hűvös időjárást a tengeri eredetű hideg légtömegek uralma okozta.

A hónap első pentádjában nem érte el az átlagot a napi közép-hőmérséklet, kisebb esőzések is előfordultak. A Kárpát-medencében a hideg légtömeg nehezen melegedett fel. Az északi hegyvidék medencéiben -4° -ot is észleltek, Eger is kapott e hideg légtömegeből, mint fentebb is láttuk. Május 1-én este csapadékos nap után hirtelen kiderült, reggelre $-2,4^{\circ}$ -ot mutatott a hőmérő, a radiációs minimum pedig közel -6° C-t tett ki. Tőlünk északra Putnokon, Borsod megye hideg zsákjában még ettől is alacsonyabb hőmérsékletet észleltek. Mindezt a szállított hideg okozta, mely a Kárpátokon át a délre nyíló völgyeken keresztül ömlött le az Alföld felé. Három napon át tartott a sarkvidéki hideg légtömegek beáramlása.

A hónap második pentádját (6—10) felmelegedés jellemezte. 8-án és 9-én a hőmérséklet 25° fölé emelkedett. Ennek oka, hogy 7-től tengeri mérsékelt, majd tengeri meleg, továbbá szubtrópusi légtömegek érkeztek hazánkba. A felsíkló frontok csekély kicsapódást okoztak. 9-én 27° maximumot észleltek Egerben.

10-e után az Atlanti-óceán felől előtörő hűvös léghullám mérsékelt a szokatlan meleget. Csak 16-a után emelkedett ismét a hőmérséklet. Egy atlanti eredetű ciklon meleg frontján enyhe légtömegek sodródtak Közép-Európa térségébe. Itt változatos, záporos, helyenként zivatarral tarkított időjárás uralkodott. A hónap két utolsó pentádjában akadt egy-egy kiugró nyári nap 25-én és 28-án. Hazánkban a Duna volt az időjárási választóvonal. Keletre 25° felett, nyugatra alatta maradt a felmelegedés. 27-ére az ellentét fokozódott. Sopronban 13, Szatmárban 29° -ra melegedett fel a levegő. Eger 24° -kal a középértéket képviselte. A Közép-Duna medencébe ezen utolsó 5 nap alatt túlsúlyban tengeri meleg, illetve szubtrópusi légtömegek érkeztek.

Átlagban véve e hónapban inkább a tengeri mérsékelt, kisebb százalékban a hideg, illetve enyhe légtömegek jutottak uralomra. A május jellegét tehát a tengeri légtömegek irányították.

Június. A hónap hőmérsékleti törzsértéke $19,2\text{ }^{\circ}\text{C}$. 1962-ben e hónapi középérték $18,0\text{ }^{\circ}\text{C}$. Hűvös június. A sok évi átlagtól $-1,2^{\circ}$ az eltérés. Az ország 54 állomása közül csupán 7 helyen volt kisebb eltérés, a nagy többségénél még Egernél is nagyobb volt a hiány, Miskolcon közel -2° . A napi középhőmérséklet a hónap első felében jóval átlagérték alatti volt, egyes napokon $8-9^{\circ}$ -kal kevesebb. A hónap közepén fokozatos felmelegedés következett. De az utolsó pentád ismét hőmérsékleti csökkenést hozott. A legalacsonyabb hőmérsékleti értékeket tehát a hónap első felében észlelték. Ez a június eleji hőcsökkenés szinte rendszeresen ismétlődő jelenség, ún. szingularitás. Ez nemcsak a hőmérséklet visszaesésében, hanem más éghajlati elem kialakulásában is megmutatkozik. Ez a júniusi hőmérsékleti visszaesés a szokottnál is nagyobb méretű volt. Magyarázata: a hónap időtartama alatt két levegőfajta volt uralmon, nagyobb százalékban a sarkvidéki, hozzá képest csak kis százalékban a szubtrópusi levegőfajta.

A légnyomás középértéke $2,5\text{ mm}$ -rel magasabb a sok évi átlagnál. Ez a jelenség abban leli magyarázatát, hogy ezen idő alatt a súlyosabb sarkvidéki légtömegek voltak uralmon több napon át. Ezt a helyzetet az egri viszonylatban uralkodó északi szelek (28%) is igazolják. A sarki légtömegek a paradús nyugati légtömegeket nem engedték uralomra jutni. Ennek az lett a következménye, hogy a csapadék átlagértékének Egerben csupán a harmada hullott le. 11 csapadékos napot észleltek itt, de számottevő eső csak két ízben volt. A csapadék-hullás 28-án zivatarral párosult, Eger környezetében jégeső is hullott, nagyobb kárt nem okozott.

Az uralkodó alacsony hőmérséklet, csapadékhiány a növényzet fejlődését erősen visszavetette.

A hónap első felében a napi középhőmérséklet — mint már említettük — az átlag alatt mozgott. Ez idő alatt kilenc ízben tört be hideg tengeri, vagy sarki eredetű légtömeg. A mérsékelt tengeri légáramlás csak alárendelt szerepet játszott. Különösen 5-én és 6-án volt alacsony a hőmérséklet, az egri minimum $4,6^{\circ}$ -ot tett ki. Már június 1-én szokatlanul nagytömegű hideg levegő zúdult Európára, ami hazánkat is lassan elborította. 5-ére a Dunántúl egyes helyein talajmenti fagyokat észleltek. Eger légtere enyhébb volt, mint tágabb környezetéé.

15-ével javult a hőmérséklet. Az atlanti ciklon Európa belseje felé melegebb légtömegeket szállított. Dél-Európában szubtrópusi légáramlás fűlledt meleget eredményezett. Ez nálunk is éreztette hatását. A Dunántúlon és az Alföld egyes helyein elérte a 30° -ot is a felmelegedés, Eger légtere ezt mérsékeltén követte.

22-e után az Azóri-szigetek felől magasnyomású légköri képződés terjeszkedett Közép-Európa felé. Ennek hatása pár napra állandósult. 24-én elérte Egerben is a havi maximumot, $33,4^{\circ}$ -ot. Az éjszaka is szokatlan meleg volt, nem hűlt le a levegő 20° alá, még a következő éjjel sem. 27-én és az azt követő napokban az Atlanti-óceán felől érkező hűvös sarki légtömegek vetettek véget a pár napos hőségnek.

Hazánkban sokfelé, 28-án Egerben is jégeső hullott. Végeredményben június hűvös és száraz jellegét a 46%-ot kitevő sarki hideg és tengeri hideg légtömegek beözönlése határozta meg.

Július. Hőmérsékleti törzserték: 21,2°, 1962. évi átlag: 19,5°. A közel 2°-ot kitevő eltérés negatív irányú volt. Július hónapja még júniusnál is hidegebbnek bizonyult. Egerhez viszonyítva a Kisalföldön és a Tiszántúl déli részén még nagyobb volt a hőhiány. Ez a helyzet is a hideg levegőfajták erős túltengésével áll szoros kapcsolatban. Hogy Egerben mind júniusban, mind júliusban mégis mérsékeltabb volt az eltérés, ez szintén védett fekvésével magyarázható. A légnyomás középértéke 746 mm, az eltérés +0,7 mm.

Bár júliusban több csapadék hullott, mint az előző hónapban (48 mm), e havi átlag 75%-a, tehát a szárazság tovább tartott annak ellenére, hogy e hónap alatt 18 napon is esett. De kiadós eső csak kétszer, 7-én és 22-én jelentkezett.

A hónap első dekádja igen hűvös volt, a napi középhőmérsékletek 4–7°-kal maradtak az átlag alatt. Sarki, vagy tengeri hideg légtömegek voltak uralmon, a meleg légtömegeket távol tartották. 6-án óceáni levegő beáramlása indult meg. Előbb a Dunántúl egyes helyein, majd 7-én országos eső volt. A Balaton és a Körösök vonalán 10–15 mm eső esett. Más helyen 1–4 mm. Egerben mint egy szigeten jelentős csapadék, 13 mm eső hullott. Ebben a konvencionális légáramlás is közrejátszott. 11-e után már jobban megközelítette a napi felmelegedés a törzserteket, 20-a után néhány esetben azt felül is múlta. 22-én 16,6 mm-es kielégítő csapadék hullott, amit déli légáramlás előzött meg. Egerben a záporosó zivatarral párosult. A légtömegnaptár — kivételesen — szubtrópusi légtömegek érkezését, ezzel egyidejűleg nyugatról hűvös légtömegek betörését is jelezte. A kettő találkozása idézte elő a szokatlan méretű csapadékot Zala—Budapest—Miskolc vonalától északra.

A hónap utolsó dekádjában a szárazföldi légtömegek voltak túlsúlyban. A hőmérsékleti maximum értékei 30° felett mutatkoztak országos viszonylatban 26-án és 27-én. Egerben is 27-én jelentkezett a csúcserték, 33,5°, szélcsendes, vagy enyhe déli légáramlással. Az északnyugatra forduló széllel hűvösebb idő váltotta fel a párnapos hűséget a hónap utolsó napjaiban. A csapadékhullásból azonban az északi területek kimaradtak.

Egészben véve a hónap meleg- és csapadékhiánnyal zárult Egerben. E hátrányos helyzetet az enyhítette, hogy a kevés csapadék aránylag jó havi eloszlásban mutatkozott.

Augusztus. A hőmérsékleti törzserték 20,3°, e havi középhőmérséklet 22,4°. A legmelegebb hónap tehát nem július, hanem az augusztus volt. Az eltérés a sok évi átlagtól +2,1°-ot tett ki. Eger ezen értéke a meteorológiai állomások tömegében is kiválik. A magasabb hőmérsékleti értékeket a többségben lévő, (36%) uralkodó szubtrópusi levegőfajta magyarázza meg. Hozzájárult a felhőtlen égbolt is a magasabb légnyomás. Ezen viszonyok következménye lett a tartós szárazság és a csapadékszegénység. Száraz, aszályos jellegű volt tehát ez az

augusztus. A 10 mm-t kitevő csapadék a sok évi átlag (58 mm) alig 1/6-át tette ki.

A hónap első felében a középhőmérséklet 3-6°-kal volt magasabb, mint a havi átlag. 15-én mérték e hónapi, egyben az évi maximumot, 34,0°-ot. A fél hónap alatt mindössze 3-4 mm csapadék esett. A hónap közepén csökkent a hőmérséklet, amikor is tengeri hideg és tengeri mérsékelt légtömegek uralkodtak. Az időjárási térkép azt mutatta, hogy az utolsó dekádban az Azóri-szigetektől a Káspi-tengerig anticiklonos gerinc húzódott Közép- és Dél-Európán keresztül. Ez a tengely a ciklonokat Észak-Európa felé szorította. A szárazság fokozódott, fél hónap alatt 5-6 mm csapadék esett csupán.

A három nyári hónap csapadékmérlege hazánkban igen tarka képet mutatott. Somogy és Baranya megkapta a szokásos csapadékmennyiséget. Székesfehérvár—Jászberény—Sárospatak irányában, széles övezetben az eső az átlag 50%-a alatt maradt. Eger is ebbe az övezetbe tartozott. A szárazságot minden növényzet, de különösen a gyümölcs és szőlő erősen megsínylette.

Szeptember. A hőmérsékleti törzsérték 16,1°, e havi átlag 15,8°-ot tett ki. A hőmérsékleti érték tehát közel járt a sok évi átlaghoz. A beáramló légtömegek közül a sarkvidéki hideg, a tengeri mérsékelt és a szárazföldi mérsékelt származásúak egyenlő arányban osztozkodtak. Így nem lesz meglepő, ha azt látjuk, hogy a légnyomás e havi átlaga nem tér el a törzsértéktől, a különböző nyomású és tulajdonsággal bíró légtömegek egymást kiegyenlítették. De a szárazság tovább tartott. 1 mm feletti csapadékot csak 3 napon mértek Egerben. Szeptemberben 34 mm csapadék hullott, ebből egyetlen nap esett 25 mm. A törzsérték jó 1/3-a ebben a hónapban is elmaradt.

A hónap első felében a hőmérséklet napi középértéke az átlag fölötti. Többször szárazföldi meleg, illetve szubtrópusi légtömegek voltak uralmon. Közép-európai anticiklon stabil légállapotot biztosított. Csendes, száraz, az évszakhoz képest meleg volt az időjárás. A napi felmelegedés elérte a 30°-ot országszerte. Egerben is 5-én mérték a maximumot, 31,0°-ot. Bár az országban többfelé volt eső, Eger ebből is kimaradt. A lehűlés a hónap második felében, 17-én kezdődött. Tengeri mérsékelt, majd hideg légtömegek nyomultak előre. Az előzőleg száraz időt biztosító anticiklon a Fekete-tenger vidékére húzódott vissza. 17-ére a ciklon felerősödött. Országos esőzés indult meg. 18-án a Siklós—Eger vonalon elhelyezkedő frontvonal jelentette a bő csapadékot, 10-30 mm-t. E vonaltól keletre a csapadék mennyisége nem érte el a 10 mm-t. Ez a vonal egyben hőmérsékleti választóvonal is volt. Ettől nyugat felé a felmelegedés a 15°-ot sem haladta meg.

23-a után az Atlanti-óceán felől újabb ciklon indult Közép-Európa irányába. De keleten anticiklon állta az útját. A kettő küzdelme változó, őszi időjárást eredményezett és a hónap utolsó napjait is ez jellemezte.

Szeptemberben Dél-Dunántúlon a növényzet megkapta a szükséges csapadékot, de Szeged—Szolnok—Eger vonalától keletre a csa-

padékmennyiség az átlagosnak 50%-át sem tette ki. Egerben az erős szárazság különösen a szőlőre volt káros. A levelek összesültek, a fűrtök összczsugorodtak, sok dűlőben kényszerszüretet tartottak, ami feltétlenül a mennyiség rovására ment.

Október. A hőmérséklet sok évi átlag $10,3^{\circ}$ -ot tett ki, e havi középérték azonban $11,3^{\circ}$ volt. Ez pontosan $+1^{\circ}$ -os többleteltérést mutatott. De térjünk azonnal a csapadék szemlélésére, ahol meglepő adatot találunk. Az egész hónap alatt mindössze 2 mm (!) csapadék hullott, ehhez hasonló kevés eső 50 év alatt csupán egyszer, 1906-ban fordult elő. A csapadékhiány ebben a hónapban 50 mm volt. Még meglepőbb a szárazság képe, ha elgondoljuk, hogy e pár mm-es eső is október legutolsó napján hullott. Szeptember 24-től október 30-ig bezárólag semmi eső nem esett Egerben, a tikkasztó szárazság 36 napon át tartott. Ez a meleg és az aszály nyomta rá a bélyegét októberre.

Érdekes, az októberi aszályos terület határa a Duna vonala volt, majd az északi hegyvidék lába. Eger a legszárazabb körzetbe esett, csak Sárospatak, Tarcál és Kisvárdá körzetében volt még kevesebb csapadék, ahol egész hónap alatt még 1 mm csapadék sem esett. Ezen az őszön Eger időjárásának teljesen alföldi, aszályos jellege volt.

Hőmérsékleti szempontból a hónap pontosan két részre tagolódott. 15-ig a napi középhőmérséklet a havi átlag felett, utána pedig az alatt maradt. A szeptemberről átmentett meleg légtömeg, s a nagy-kiterjedésű anticiklon hatására 1-én $+25,0^{\circ}$ maximális hőmérséklet jelentkezett. A magaslégnyomású góc 2 héten át szilárdan tartotta magát, hol Lengyelországban, hol hazánkban, hol Ukrajna felett telepedett meg. Az időjárás derült maradt. 13-ával az Adria felől kisebb ciklon közeledett, ami a Dunántúlon 1 mm csapadékot okozott, ebből az Alföld csak nyomokban kapott. Az északi hegyvidék és a Nyírség ebből is kimaradt.

15-e után az időjárás jellege megváltozott Európa-szerte. Sarkvidéki hideg légtömegek ereszkedtek dél felé. A meleg, száraz légtömegeket a hideg, száraz váltotta fel. 17-én a nappali felmelegedés még 16° volt, de a talaj mentén országszerte fagy jelentkezett (nálunk -4°). Ez a helyzet derült idővel párosult, erős éjjeli kisugárással. Skócia—Prága—Budapest—Bukarest tengellyel magas légnyomás szelte ketté Európát. A derült időben a hideg fokozódott, de eső nem eshetett. Bár a talajmenti fagy a hónap utolsó pentádjában is folytatódott, a nappali felmelegedésben nem maradtunk el, mert Egerben, Gyöngyösön olyan felmelegedés alakult ki, mint a Dél-Dunántúlon.

A száraz október csak a turisztikának kedvezett.

November. A havi középhőmérséklet törzsértéke $4,3^{\circ}$, e hónapi $6,8^{\circ}$. Ez $+2,5^{\circ}$ -os eltérést jelent. A légnyomás értéke -1 mm a sok évi átlag alatt, de a 154 mm-es csapadékmennyiség több mint háromszorosa az átlagnak. Novemberben 23 csapadékos napot észleltek, ami azonban már több kárt okozott, mint hasznot.

A hónap a hőmérsékleti közepek alapján három dekádra osztható. Az első tíz nap alatt a közép $6-10^{\circ}$ -kal volt magasabb az átlagnál.

A magyarázat részben onnan adódik, hogy 12 napon át főleg szubtrópusi légtömegek árasztották el a Közép-Duna medencéjét. A hónap elején kisebb ciklon helyezkedett el a Földközi-tenger felett. Ennek szárnyai mentén nyomult be a szubtrópusi légáramlás. A délkelet felől közlő szelek irányát a domborzat módosíthatja. A Bükk-től délre a délkeleti szelek keleti irányt kaptak. Így tudjuk megmagyarázni, hogy a sok csapadékos nap mellett miért volt Egerben a keleti szél az uralkodó. A szokatlan nagy esőzést a frontális helyzeten kívül a domborzat is befolyásolta. November 10-én például Egerben 33 mm-es, a Mátrában 45 mm-es csapadék hullott. Az esőzés kiterjedt az északi hegyvidékre, az Alföld északi felére s a Dunántúl északkeleti szögletére.

A hónap második dekádjában csökkent a hőmérséklet, de az átlagnál még mindig $+3-4^{\circ}$ -kal melegebb volt. A főleg tengeri meleg és tengeri mérsékelt légtömegek közé csak 16-án és 17-én keverődött sarki hideg. A kelet-európai anticiklon felerősödött, megkerülte a Kárpátokat, s az Al-Duna mentén áramlott be a Közép-Duna medencébe. Utána sarkvidéki légtömegek közeledtek, a Kárpátok gerincét is átlépték, úgy folytatták útjukat dél felé. Az enyhébb, párás légtömegekkel történt találkozásuk vonalán továbbra is csapadékosabb volt az időjárás. 25 mm-es csapadékmennyiségével 16-án megérkezett az első hó is Egerbe.

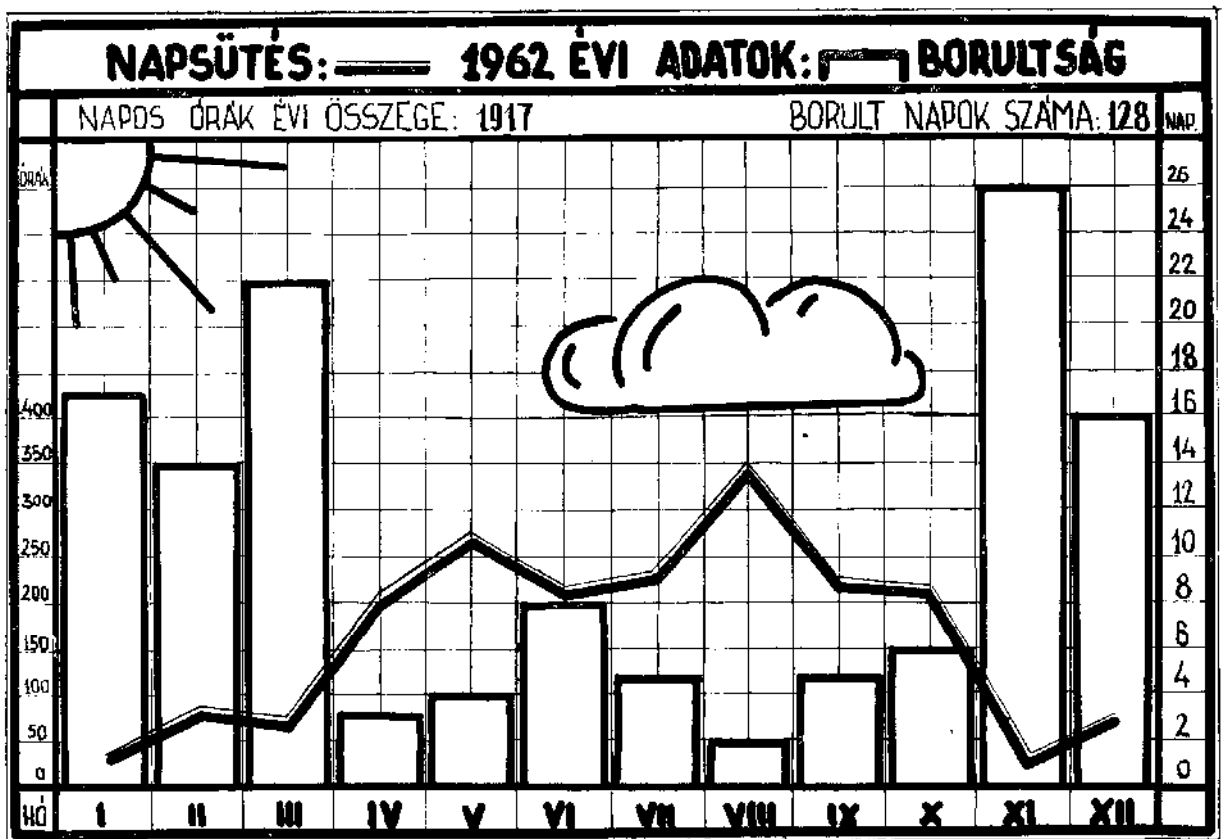
21-ével a sarkvidéki hideg újabb rohama elárasztotta Közép-Európát, nyomában tartós lehülés, havazás kezdődött. 27-én a napi középhőmérséklet sok helyen a 0° alá süllyedt.

A rendkívül száraz nyár és ősz eleje után november szokatlanul bőséges csapadékot hozott. Ez a helyzet a talaj víztárolására előnyös lehetett, de a termés betakarítását, a talajelőkészítő munkálatokat erősen hátráltatta, sőt a bekövetkezett fagy teljesen meg is akadályozta.

December. A hőmérsékleti törzserték $1,3^{\circ}$, e havi középérték $-2,5^{\circ}$. Ez a december tehát az átlagnál jóval hidegebbnek bizonyult és közel -4° eltérést mutatott. A légnyomás kevés értékkel átlag alatti, a csapadék megközelítette a szokásos mértéket. 80%-ban sarkvidéki hideg és szárazföldi hideg levegőfajták uralkodtak.

Különösen a harmadik dekád hozott kemény hideget, a 10 nap $-5,6^{\circ}$ középértéket mutatott. Egerben az abszolút minimum ($-11,8^{\circ}$), s a radiációs minimum ($-14,6^{\circ}$) pontosan a téli napforduló idejére, december 21-ére esett. A Moszkva térségében kialakult magaslégnyomású hideggóc napokon át tartotta uralmát, csak a hónap utolsó napjain enyhült az idő tengeri mérsékelt légtömegek hatására.

A szokatlanul kemény december a gazdasági munkákat teljesen megakadályozta, a novemberi sok esőzés miatt be nem fejezett betakarítási munkák megakadtak. Nem folytathatták a talajelőkészítő és a vetési munkákat sem. Kezdetét vette az 1963. évre is átnyúló zord tél, ami miatt a külső építkezési munkálatokban is behozhatatlan kiesés származott.

4.

4. sz. grafikon

A napsugárzás évi eloszlása és értékelése

Eger meteorológiai állomását 1952-ben szerelték fel Camphell-Stokes rendszerű üveggolyós napfénytartammérő műszerrel. Emiatt a napsugárzás tartamának a megfigyelése immár 10 évre terjed. Ilyen rövid idő átlagos értéke még nem tekinthető törzsértéknek, az összehasonlításra sem alkalmas. A napsugárzás értékét tehát nem hosszú megfigyelési évre kiterjedő adatokkal, hanem a környezet ez évi napsugárzási értékeivel vethetjük egybe. Bizonyára ez is tanulságos.

A napsugárzás ez évi összege Egerben 1917 óra. Ez az érték éppen beleillik az 1900—1950 órás zónába, mely a Mátra- és Bükk-alján át a Hegyalja felé vonul. Nincs messze ez az érték az Alföld közepének a 2000 órát kitevő napfénytartami összegétől sem. Ugyanekkor Kompolton 2003, ezzel szemben Miskolcon csak 1763, Tarcalon 1768-at tett ki a napfényes órák száma. Ebben a sávban tehát Eger igen kedvező képet mutat.

Ha a napsugárzás 1962. évi mennyiségének és menetének grafikonját nézzük, augusztus napfénytartama itt is kiemelkedik, mert a lehetséges órák 87%-át adta. A strandolókat kárpótolta augusztus a júniusi és a júliusi kiesésért. Ilyen napfénybőség után arra lehetne következtetni, hogy a szőlő cukortartalma magas értékű lesz. Nem így történt. A kényszerszüret folyamán arra a tapasztalatra jutottak, hogy a must kevés mennyisége mellett, annak minősége sem volt kielégítő. A minőségi szőlőterméshez, a magas cukortartalomhoz nem elég a bőséges napfény, ahhoz bizonyos mennyiségű csapadék is kell. Az idei nyárutón és ősz elején hiányzott az eső.

A borultság értéke természetesen az ellentétes képet mutatta. Míg a legnaposabb hónap volt az augusztus, ugyanakkor a legkevesebb borultság mutatkozott. Ilyen képet mutat az év többi hónapjának a borultsági aránya is.

Eger napfénygazdagsága igen előnyösen befolyásolja a fürdési és üdülési lehetőségeket, de azt is megmagyarázza, hogy szőlő- és a gyümölcsstermelése miért oly jómű.

Az időjárás menetének, s az egyes időjárási elemek kapcsolatainak a tanulmányozása értékes tapasztalatokat eredményezett.

Az 1962-ik év hőmérsékleti átlagértéke országos viszonylatban 0,1—1,2° negatív eltérést mutatott. Ellenben Lőrinci, Pécs és számításaim alapján *Eger évi átlaga nyereséggel zárult*. Eger a Bükk, Lőrinci a Mátra, Pécs pedig a Mecsek déli, délnyugati lejtőjén, annak védelmében húzódik meg. Így, ezen kedvező irányú eltérések a földrajzi fekvéssel magyarázhatók.

Az évi abszolút maximum értéke az alföldi és a hegyvidéki éghajlati területek között Egerben átmeneti jellegűnek mutatkozott. Az abszolút minimum is kedvező Eger éghajlatára, 54 meteorológiai állomás közül csupán 9 helyen volt mérsékeltőbb a hideg.

A napsütéses órák átlaga is kedvezőbb, mint az északi hegyvidék más meteorológiai állomásain.

Ez év hátránya volt, hogy a tél márciusra is átnyúlt. Ez különben Eger éghajlatára általában jellemző.

A csapadékszegénység, a lehullott esőmennyiség aránytalan évi eloszlása nem kedvezett sem a mezőgazdasági, sem az ipari termésnek.

Egészen véve Eger időjárását a Közép-Duna medence, — sok esetben Európa időjárásának alakulása állapítja meg.

Az éghajlati kereteken belül ez év időjárásának alakulását is az akciócentrumokból érkező légtömegek jellege szabta meg — a földrajzi fekvés, a domborzat csak néha kedvezően, néha kedvezőtlenül módosították azok hatását.